

Sygn. akt IV CSK 78/18

POSTANOWIENIE

Dnia 27 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z powództwa D.P.

przeciwko Skarbowi Państwa - Prokuratorowi Rejonowemu w B. i

Komendantowi Wojewódzkiemu Policji w O.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 27 czerwca 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w B.

z dnia 6 lipca 2017 r., sygn. akt I ACa [...] /17,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) odstępuje od obciążenia powoda kosztami postępowania kasacyjnego;

3) przyznaje adw. K.K. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w B. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł, powiększoną o należny podatek VAT z tytułu nieopłaconych kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

UZASADNIENIE

Powód D.P. w pozwie skierowanym przeciwko Skarbowi Państwa - Prokuraturze Powiatowej w B. i Wojewódzkiej Komendzie Policji w O. wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 86.000 zł z tytułu odszkodowania za pozbawienie możliwości podjęcia pracy w związku z działaniami funkcjonariuszy Skarbu Państwa.

Wyrokiem z dnia 11 lipca 2016 r. Sąd Okręgowy w O. oddalił powództwo, a wyrokiem z dnia 6 lipca 2017 r. Sąd Apelacyjny w B. oddalił apelację powoda.

W skardze kasacyjnej powód jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazał na przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c.

Zdaniem skarżącego w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów tj., art. 365 § 1 k.p.c., sprowadzające się do odpowiedzi na pytanie o moc wiążącą motywów rozstrzygnięcia zawartych w uzasadnieniu innego prawomocnego wyroku sądu, tego czy rozciąga się ona na kwestie pozostające poza sentencją, w tym ustalenia i oceny dotyczące stosunku prawnego stanowiącego podstawę żądania, a także czy związanie, o którym mowa w tym przepisie, obejmuje swoją treścią sytuację, gdy kwestia mająca być przedmiotem innego postępowania dotyczy innego statio fisci pozwanego Skarbu Państwa.

W ocenie powoda skarga jest oczywiście uzasadniona z uwagi na naruszenie wskazanych wyżej przepisów prawa materialnego i procesowego, które mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W nowszym orzecznictwie Sądu Najwyższego coraz silniej zaznacza się stanowisko, że prawomocnością materialną wyroku jest objęta tylko treść sentencji, jako odzwierciedlająca rozstrzygnięcie o żądaniu, nie uzyskują natomiast powagi rzeczy osądzonej, a tym samym także mocy wiążącej, zawarte w uzasadnieniu poglądy interpretacyjne i ustalenia faktyczne, choć te ostatnie mogą i nierzadko muszą służyć wyjaśnieniu tego, o czym rozstrzygnięto w sentencji (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 2015 r., IV CSK 181/14, niepubl., z dnia

8 grudnia 2016 r., III CNP 29/15, niepubl., z dnia 24 stycznia 2017 r., V CSK 164/16, niepubl., i z dnia 26 maja 2017 r., I CSK 464/16, niepubl.). Tym niemniej kwestia nie jest definitywnie rozstrzygnięta i z tego punktu widzenia sformułowane przez skarżącego zagadnienie prawne – oraz stanowisko Sądu drugiej instancji co do tej kwestii - może rzeczywiście wywoływać wątpliwości.

Wypowiedzenie się przez Sąd Najwyższy co do tego zagadnienia w sposób korzystny dla skarżącego nie pozwalałoby jednak na podważenie rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego ze względu na zakres kognicji Sądu Najwyższego, który rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach podstaw (art. 393¹³ § 1 k.p.c.).

Należy zwrócić uwagę, że stanowisko Sądu drugiej instancji co do braku podstaw do uwzględnienia powództwa zasadzało się przede wszystkim na ocenie, iż powód nie wykazał przesłanek określonych w art. 417 § 1 k.c., w tym także przesłanki szkody. Zakwestionowanie stanowiska co do przesłanki bezprawności (zarzut naruszenia art. 365 § 1 k.p.c.) nie jest zatem wystarczające dla podważenia rozstrzygnięcia, jeżeli zarazem nie zostanie wykazana wadliwość oceny Sądu dotyczącej niewykazania przesłanki szkody. W tej kwestii Sąd Apelacyjny stwierdził, w zgodzie ze stanowiskiem Sądu pierwszej instancji, że powód nie wykazał szkody w postaci utraconych korzyści, a jedynie - co najwyżej - tzw. szkodę ewentualną. Nie zaoferował bowiem nic poza własnym subiektywnym przekonaniem, że gdyby nie działania funkcjonariuszy Policji, to podjąłby zatrudnienie w „M.” Sąd zwrócił uwagę, że już przed zdarzeniem z dnia 27 grudnia 2003 r. powód przez długi czas pozostawał bezrobotny (w 1999 r. został zwolniony z pracy, a do 2003 r. pracował jedynie przez 2 miesiące jako akwizytor, nie osiągając „wyników”), a jego przewidywania co do uzyskania zatrudnienia w „M.” nie były poparte „niczym konkretnym”. Ponadto powód w żaden sposób nie wykazał wyliczonej przez siebie kwoty odszkodowania, stanowiącej dochody z tytułu utraconego zatrudnienia.

Sformułowane w skardze kasacyjnej zarzuty nie stwarzają żadnych podstaw do zweryfikowania w tym zakresie stanowiska Sądu Apelacyjnego. Dotyczy to z pewnością zarzutów naruszenia art. 442¹ § 1 k.c., art. 365 k.p.c. oraz naruszenia art. 217 § 1 i 2, art. 227 w związku z art. 278 § 1 k.p.c. przez niedopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność związku przyczynowego między zdarzeniem z dnia 27 grudnia 2003 r. a chorobą powoda. Tak też należy

ocenić zarzut naruszenia art. 391 oraz art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c. mającego polegać na przyjęciu przez Sąd drugiej instancji za własne ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji w sytuacji, w której zarzuty apelacji obejmowały błędy w ustaleniach faktycznych, co skutkowało ich nierozpoznanie. Należy bowiem zauważyć, że w uzasadnieniu tej podstawy skargi nie zakwestionowano ustaleń dotyczących szkody, a ponadto żaden z zarzutów apelacyjnych nie dotyczył kwestii jej wykazania. Nawet zatem uznanie zarzutów kasacyjnych za zasadne, nie pozwalałoby wzruszyć wyroku Sądu Apelacyjnego (por. 398¹³ § 2 k.p.c.).

W tej sytuacji nie można stwierdzić, że przedstawione w skardze zagadnienie prawne ma decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 września 2012 r., II CSK 180/12, nie publ. oraz z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, nie publ.), ani - tym bardziej - że Sąd Apelacyjny dopuścił się oczywistego naruszenia art. 365 § 1 k.p.c., w wyniku czego zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, nie publ., z dnia 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16, nie publ., z dnia 27 października 2016 r., III CSK 217/16, nie publ.).

Z powyższych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Z uwagi na trudną sytuację materialną i życiową powoda, o kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym orzeczono, na podstawie § 2, 4 ust. 1 i 3, § 8 pkt 6 i § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

jw

ał